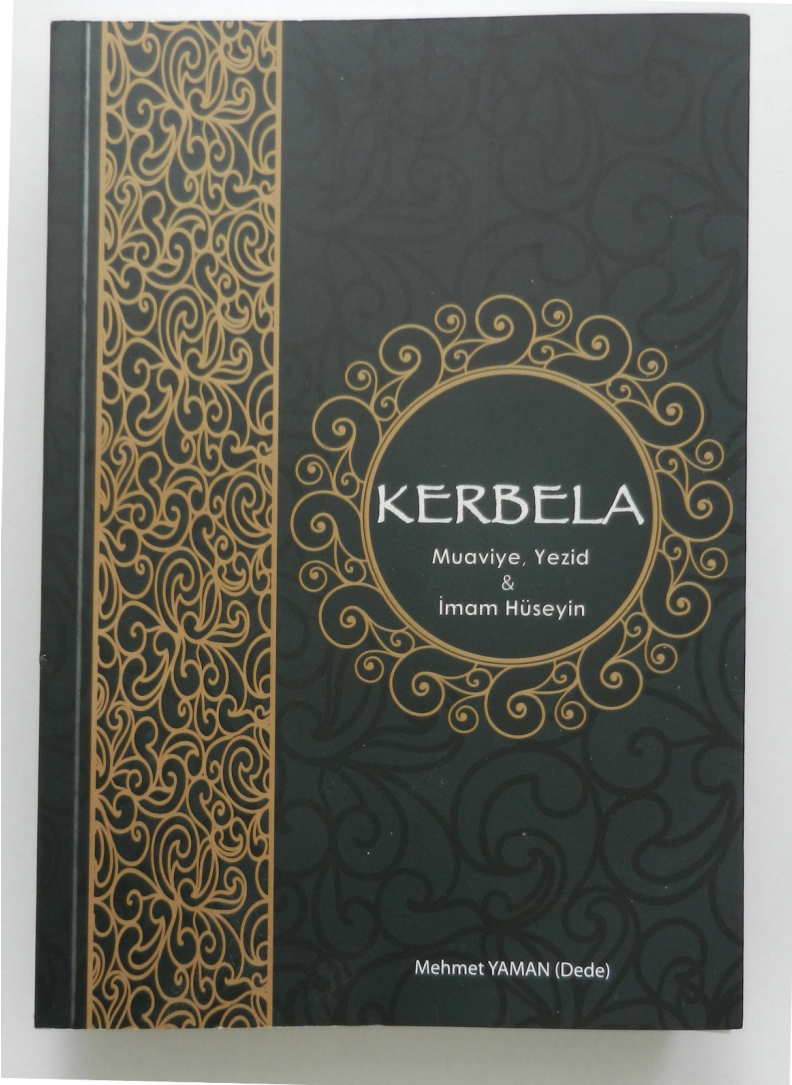

Mehmet Yaman Dede'nin Anısına

İmam Hüseyin Peygamberin torunu ve İmam Ali ile Hz. Fatıma'nın ikinci çocuğu idi. O zamana kadar Araplar arasında pek rastlanmayan bu adı ona Hz. Muhammed vermiş idi. Bazı kaynaklarda Hüseyin doğduğu zaman Hz. Muhammed'in kulağına “ *O cennet çocuklarının efendisi (Seyyid)dir* .” diye seslendiği yazılıdır. Peygamber İmam Hasan ile İmam Hüseyin'i çok severdi.

“Bunlar benim oğullarımdır, kızımın oğullarıdır; Allahım ben onları seviyorum, sen de onları sevenleri sev .” dediği birçok kaynakta yazılıdır.

Tarihi kaynaklarda ve halk arasında Kerbela'daki şehadeti nedeniyle Şehid, Seyyid-uş-şuheda, Şah-ı Şehidan gibi lakablarla da anılmaktadır.

İmam Hüseyin'in çocukluğu Peygamberin derin sevgi ve şefkati içinde geçti. Ancak bu durum

kısa sürdü. Daha 5 yaşındayken dedesini yani Hz. Muhammed'i; ve kısa bir süre sonra da annesi Hz. Fatıma'yı kaybetti. Bu durumun onu oldukça etkilediği muhakkaktır. Daha çocukken birgün İkinci halife Ömer minberde hutbe okurken İmam Hüseyin'in Ömer'in yanına giderek:

"Babamın minberinden in ve babanın minberine git." diye çıkıştığı da kaynaklarda yazılıdır.

Üçüncü halife Osman'a karşı gerçekleşen isyanda Hz. Ali onu ve abisi İmam Hasan'ı halifenin evine göndererek eve kimseyi sokmamalarını emretti (656). İsyancılar buradan içeri giremediler, ancak başka bir evden geçerek Osman'ı öldürmeyi başardılar. Bunun üzerine İmam Ali oğullarını sert bir şekilde azarladı. Hz. Hüseyin babasının halife olmasıyla birlikte Kûfe'ye gitti ve onunla bütün seferlere katıldı.

İmam Ali'nin şehadeti sonrasında abisi İmam Hasan'a itaat etmeyi yeğledi. Çünkü babası ölürken ona abisine uymasını vasiyet etmişti. Abisinin ölümünden sonra Muaviye'nin iktidarını tanımamasına rağmen onun sağlığında siyasi gelişmelere dahil olmamayı yeğledi. Ancak abisinin Muaviye'nin hileleriyle zehirleterek şehid edilmesinden sonra yaşanan gelişmeler onun o zaman kadarki durumunu değiştirdi. Yezid'e biat etmemekteki kararlılığı onun bu yolda sonuna kadar gideceğini gösteriyordu.

Daha önce de söz ettiğimiz gibi, Muaviye ölmeden önce çeşitli hile ve tehditlerle halkı oğlu Yezid'e biat ettirmiş; İmam Hüseyin ve bazı ileri gelenler biat etmemişlerdi. Yezid ilk iş olarak babasının yarım bıraktığı bu işi tamamlamak üzere, Velid'e yolladığı mektupta "her ne suretle olursa olsun İmam Hüseyin, İbn-i Zübeyr ve İbn-i Ömer'in biatlerinin sağlanmasını, eğer bu mümkün olmazsa, boyunlarının vurulup, başlarının kendisine gönderilmesini" istiyordu. İktidar hırsının iştahlarını kabarttığı Emeviler'in yapamayacakları iş yoktu. Babası Muaviye'nin izinden giden Yezid, gerekirse Peygamberin sevgili torununun dahi başını kesmeye, Ehli Beyt'e zulüm etmeye kararlıydı.

Doğal olarak İmam Hüseyin, Yezid'e biat etmedi ve Velid'in çabaları sonuç vermedi. 4 Mayıs 680 gecesi kardeşi Muhammed Hanefi'nin de tavsiyesiyle bütün aile fertleriyle birlikte Mekke'ye gitti. Ayrıca bu sırada İmam Hüseyin'in Mekke'ye gittiğini öğrenen Kûfeliler de İmam Hüseyin'e elçiler göndererek, mektuplar yazarak Kûfe'ye davet ederek kendisini halife olarak tanımaya hazır olduklarını bildirdiler.

KUFELİLERİN İMAM HÜSEYİN'E YAZDIKLARI MEKTUPLAR

Muaviye'nin ölümü ve bunun ardından İmam Hüseyin'in Mekke'ye doğru yola çıktığını öğrenen Kûfe'nin ileri gelenleri bir araya gelerek ona mektuplar yazmaya karar verdiler. Daha sonra bu mektupları Mekke'ye ulaşan İmam Hüseyin'e teslim ediyorlardı.

Kufeliler'in İmam Hüseyin'e elçiler aracılığıyla yazdıkları mektuplardan bazılarını Ebu Mihnef aktarmaktadır. Bu mektuplarda Kûfeliler Yezid'in valileri ve iktidarından duydukları memnuniyetsizlikleri dile getirerek, İmam Hüseyin'i imam ve önder olarak gördüklerini ifade etmektedirler:

"...Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla

Süleyman b. Surad, Museyyib b. Necbe, Rufaa b. Şeddad, Habip b. Muzahir ve Kufe'nin mümin ve Müslüman olan Şiilerinden Hüseyin b. Ali'ye (a.s.) Allah'ın selamı üzerine olsun. Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a hamdımızı sana sunuyoruz. Hamd, senin inatçı ve zorba düşmanının belini kıran Allah'a mahsustur. O düşman ki, sürekli bu ümmete kötülük etti, onları aldattı, ganimetlerini gasp etti, istemedikleri halde onların yöneticiliğini yaptı, ardından onların seçilmiş insanlarını öldürdü, kötülerini ise sağ bıraktı, Allah'ın malını azgınlığın ve zenginlerin elinde dolaştırıp durdu. Ona lanet olsun, Semud kavmine lanet olduğu gibi.

Bizim imam ve önderimiz yok. Bizim yanımıza gel. Şayet Allah bizleri senin elinle hak üzere bir araya getirir. Numan b. Beşir hükümet konağından bizlere hükümet ediyor. Ama biz onunla Cuma namazında bir araya gelmiyor ve bayram namazı için onunla birlikte şehrin dışına çıkmıyoruz. Eğer senin bizim yanımıza geleceğin haberi bize ulaşırsa, onu Kûfe'den çıkarır ve Şam'a geri göndeririz; inşaallah. Allah'ın selamı ve rahmeti senin üzerine olsun ..."
(Harezmi'den aktaran Ebu Mihnef, 2012: 40-42)

Başka mektuplardan bazıları da şu şekildedir:

"...Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla.

Şiilerinden Hüseyin b. Ali'ye (a.s.)

Acele et, insanlar seni bekliyor, senden başkasını da düşünmüyorlar. Allah'ın selamı senin üzerine olsun ..."

“...Bağ ve bostan yeşerdi; meyveler yetişti; nehirler akıyor. O halde istersen, senin için hazırlanmış orduya katıl. *Allah'ın selamı senin üzerine olsun...*” (Ebu Mihnef, 2012: 40-42)

İmam Hüseyin'in Kufe ve Basralılara Mektupları

İmam Hüseyin de kendisine gönderilen mektuplara karşı Kûfelilere ve Basralılara mektuplar yazmıştır. Bunlardan Kufelilere yazdığı ve Hani b. Hani ve Said b. Abdullah ile gönderdiği mektup şu şekildedir:

“...*Bismillahirrahmanir-rahim.*

Ali'nin oğlu Hüseyin'den Kûfe'de taraftarı ve dostlarından bu mektubun ulaştığı herkese! Allah'ın selamı üzerinize olsun. Bana gönderdiğiniz mektuplar geldi. Sizlere gelmemi istediğiniz yolunda söylediklerinizi anladım. Ben size kardeşim, amcamın oğlu ve ailemden güvendiğim kişi Müslim b. Akil'i gönderiyorum. Kendisi sizin durumunuzun içyüzünü öğrenip, toplantılarınızdan ortaya çıkan sonucu bana bir mektupla bildirecek. Eğer durumunuz mektuplarınızda bildirdiğiniz ve elçilerinizle haber verdiğiniz gibi ise en kısa zamanda inşallah size geleceğim. Allah'ın selamı üzerinize olsun .(Ebu Hanife Dineveri, 2007: 282)

İmam Hüseyin'in Basra'lılara yazdığı mektup ise şu şekildedir:

“...*Şüphesiz Allah, Muhammed'i (s.a.a) yaratıkları için seçti; onu peygamberlikle yüce kıldı ve onu elçiliği için seçti. Sonra onu kendi yanına aldı. Peygamber (s.a.a.) Allah'ın kullarına nasihatte bulundu ve ulaştırması gereken mesajı onlara ulaştırdı. Biz onun Ehlibeyt'i, yakınları, vasileri ve varisleriyiz. İnsanların içerisinde onun makamına en çok layık olan da biziz. Ama kavmimiz o makamı kendisine mahsus kıldı. Biz de bu duruma razı olduk, ayrılık çıkmasını istemedik, barışı ve esenliği tercih ettik. Oysa biz her zaman biliyorduk ki biz başa gelenlerden bu makama daha layığız...*

Şimdi, bu mektubu elçimle size gönderdim. Sizi Allah'ın kitabına ve Peygamber'in (s.a.a.) sünnetine davet ediyorum. Çünkü sünnet öldürülmüş, bidat ise dirilmiştir. Eğer sözümü dinlerseniz ve emrime itaat ederseniz, sizi doğru yola hidayet ederim. Allah'ın selamı ve rahmeti üzerinize olsun ...” (Ebu Mihnef, 2012: 50)

AMCASININ OĞLU MÜSLİM'İ KÛFE'YE GÖNDERMESİ

Bütün bu gelişmeler üzerine İmam Hüseyin de amca oğlu Müslim b. Akıyl'i oradaki durumu yerinde görmek ve uygun bir zemin sağlamak üzere Kûfe'ye gönderdi. Önceleri Müslim Kûfe'deki çalışmalarında başarılı oldu İmam Hüseyin'e yazdığı mektubunda Kûfelilerden on sekiz bin kişinin ona biat ettiğini, acele gelmesi gerektiğini, bütün halkın onunla birlikte olduğunu ve Ebu Süfyan hanedanını istemediklerini yazdı. Bu olumlu bilgiler üzerine İmam Hüseyin de Mekke'den Kûfe'ye doğru yola çıkmaya karar verdi.

Hız. Hüseyin kendisini Kûfe'ye gitmekten alıkoymaya yönelik girişimlere “*Rüyasında dedesi Hz. Muhammed'i gördüğünü ve başladığı iş ister lehine ister aleyhine olsun, dönmeyeceğini*” söylüyordu.

Bu arada Müslim'in faaliyetleri Yezid tarafından haber alınınca, Kûfe Valiliğine zalim Ubeydullah getirildi ve Müslim yakalanarak idam edildi. Ubeydullah'ın Kûfe valiliğine atanması şüphesiz anlamlıydı. Çünkü o Muaviye'nin Irak Valisi Ziyad b. Ebih'in oğluydu. Zalimlikte babasından aşağı değildi. Ubeydullah'ın Kûfe Valiliğine atanmasıyla Hz. Hüseyin'i davet eden onbinler korku ve tehditle sindirildi.

Ubeydullah, Basra'lıları Ulu Cami'de toplayarak onlara adeta ultimatom niteliğinde bir konuşma yaptı. “Müminlerin Emiri” olarak nitelediği Yezid'in kendisini Basra ile birlikte Kûfe'ye de vali olarak atadığını ve yerine vekil olarak kardeşi Osman b. Ziyad'ı bırakarak Kûfe'ye hareket edeceğini söyledikten sonra ekledi:

“...Herhangi birinizin ona muhalefet ettiğinizi veya yalan haber verdiğinizi işitirsem, kendisinden başka Tanrı olmayan Allah'a andolsun ki onu da, onun velisini de öldürür, sizi yola getirinceye kadar, yakın uzak, sıhhatli sıhatsız demeyip yakalar, hesaba çekerim ...” Bu tehditlerin

ardından Ziyad minberden inerek camiden ayrıldı. (Köksal, ty: 175)

İMAM HÜSEYİN'İN KÛFE'YE DOĞRU YOLA ÇIKIŞI

İmam Hüseyin, Mekke'den Kûfe'ye doğru yola çıktığında amcasının oğlu Müslim Yezid'in adamlarınca öldürülmüştü. İmam Hüseyin kafilesıyla ilerlerken yolda, ünlü Arap Şair Ferezdak ile karşılaştı. İmam Hüseyin ondan Kûfe'deki durumu sorunca, Ferezdak (640-733),

“Halkın kalbi seninle, kılıçları ise Beni Ümeyye (Emeviler) iledir; kaza ise gökten iner ve Allah dilediğini işler. ” dedi.

İmam Hüseyin de *“Doğru söyledin, Allahın dediği olur.”* dedi ve yola devam edildi.

İmam Hüseyin Müslim'in Yezid'in adamlarınca acımasızca öldürüldüğünü yolda öğrendiğinde oldukça üzüldü. Kûfelilerin kalleşliği ve dönecliği ortada olduğu, Müslim'e oynanan oyun herşeyi gösterdiği halde, hatta kendisi için başkoyduklarını söyleyenler dağılıp kaçtığı halde o, Mekke'den yola çıkan ailesi ve fedakâr dostlarıyla, yola devam etmekten çekinmedi. Hatta ordunun geldiğini haber alınca yanındakilere zaman varken kendisinden gece ayrılacaklarını ifade ettiyse de, yanında bulunanlar “hayatlarını kurtarmak için onu terketmek alçaklığını yapmayacaklarını ifade ettiler. İmam Hüseyin ya başarıya ulaşacak, müslümanları eşitlik, kardeşlik ve adalet ülküleri içinde yaşatacak, Yezid'in saltanatına son verecek ya da bu yolda boyun eğmeden şehid olacaktı. İşte İmam Hüseyin, bu asil duyguların esiri olarak adım adım Kerbela'ya, her neye malolursa olsun gidecekti.

Burada anahatlarıyla ele alacağımız bu olay, sadece islam tarihinin değil insanlık tarihinin de en kara ve acıklı sayfalarını oluşturur. Ancak Peygamberin cennetin efendileri olduklarını söylediği iki sevgili torunundan Hz. Hüseyin'in acımasızca şehid edildiği bu olayı Emevi yandaşı zavallıların açıklarken nasıl kılıktan kılığa büründüklerini ibret ve hayretle görmekten dolayı da üzülmüyoruz.

▯ UBEYDULLAH'IN EMRİYLE HZ. HÜSEYİN VE YANINDAKİLERİN SUSUZ BIRAKILMASI

İbni Ziyad mektup yazarak İmam Hüseyin ve yanındakileri izleyen Hurr'e susuz, taşsız, ağaçsızı otsuz bir bozkırda durdurulmasını emretti. Yine Ömer b. Sad'a yolladığı bir başka mektupta da aynın şekilde İmam Hüseyin ve yanındakilere bir yudum su dahi tattırılmamasını emretti. Bunun üzerine beşyüz kişilik bir süvari İmam Hüseyin ve yanındakilerin suya ulaşmalarını engellemek için görevlendirildi. (Köksal, ty: 190)

İmam Hüseyin ve beraberindekiler Kerbela'ya geldiklerinde hem susuz bırakılmış, hem de binlerce kişilik ordu tarafından sarılmış durumdaydılar. İnsanlık değerlerinden yoksun Kûfe Valisi zalim Ubeydullah, İmam Hüseyin'in geri dönmek, Yezid'le görüşmek veya İslam sınırlarından herhangi birine gitmek isteklerinden hiçbirini kabul etmedi. Esasen onun görevi Yezid'in emrini yerine getirmek yani İmam Hüseyin'i şehid etmektir. Çünkü biliyordu ki, İmam Hüseyin yaşadığı sürece efendisi Yezid'e rahat yoktu.

Şimdi sözde müslümanlardan oluşan koskoca bir ordu, kendi dinini kuran Hz. Muhammed'in her yönden üstün yaratılış ve niteliğine sahip torununa ve ve onun ailesine saldırıyor, öldürmeye çabalıyordu. Karşılarındaki bir avuç insan ise günlerdir susuzdu, harareten insanların dudakları çatlamış, dilleri kurumuş, bağırları yanmıştı. Fakat karşılarındaki paralı askerlerde insaf yoktu, acıma bilmiyorlardı, kana susamışlardı, şan ve şöhretin esiriydiler. Meğer insanoğlu, servet, şöhret ve makam için sırasında ne kadar küçülüp, alçalabiliyordu.

İMAM HÜSEYİN'İN YEZİD ASKERİNE HİTABI

Nihayet 10 Ekim 680 (Hicri 10 Muharrem 61) günü İmam Hüseyin son hazırlıklarını yaptı ve Yezid'in ordusuna yaklaşarak onlara hitab etmek istedi. Ancak bu çok veciz konuşma gözleri dönmüş azgınlardan oluşan bu orduyu pek etkilemedi. İmam Hüseyin'in bu sözlerinin edebi bakımdan da ayrı bir değeri vardır. Allah'a hamd ve sena, Hz. Muhammed'e, meleklerle ve nebilere salattan sonra şöyle diyordu:

“Peygamberimizin kızının oğlu, vasisinin oğlu, amcasının oğlu ben değil miyim? Şehidlerin efendisi Hamza babamın amcası değil midir; şehit Cafer Tayyar amcam değil midir? Tanrı elçisinin benim için ve kardeşim için, cennet halkı çocuklarının seyyidleridir ve sünnet ehlinin gözbebekleridir, sürurlarıdır, dediğini duymadınız mı?”

24 25

“İmdi benim soyumu araştırınız ve benim kim olduğumu görünüz. Sonra kendi vicdanlarınıza eğiliniz, onları ayıplayınız ve beni öldürmenin haram ve yasaklanmış olan kanımı dökmenin sizin için helal olup olmadığını düşününüz.!...” Bu konuşma bir başka kaynakta ise şöyle nakledilir:

“ Hz. Hüseyin atını sürerek iki ordu arasında bir yerde durdu ve Yezid’in ordusuna hitaben: “Ey Kûfe halkı benim kim olduğumu ve sonra da vicdanınızın sesini dinleyiniz. Ben Peygamberin torunu değil miyim? Benim katlim size helal olur mu? Peygamberin hadisini ne çabuk unuttunuz. O, bizler için –Siz ehlibeytin seyyitlerisiniz- diye buyurmuştu. Bunu bilmiyor musunuz? Ben o büyük Peygamberin kızının oğlu, vasisi ve amcazadesi olan zatın oğlu değil miyim? Şayet bu hadisi unuttu iseniz, içinizde bunu size hatırlatacak kimseler vardır. Benden ne istiyorsunuz? Medine’de Resulullahın ravzai mübarekesinin yanında kendi halimde yaşarken beni orada bırakmadınız. Mekke’de itikafa çekilmeme mücadele etmediniz. Davetnameler göndererek, ricalar ederek, yalvararak beni buraya kadar çağırdınız. Ben sizin bu davetiniz üzerine buralara kadar geldim. Şimdi beni öldürmek istiyorsunuz. Bu akıbete müstehak olabilmek için ben sizlere ne yaptım? İçinizden birisini mi öldürdüm? Yoksa birinizin malını mı gasbettim? Eğer beni istemiyorsanız bırakınız gideyim. Bu ne gaddarlık ve bu ne hilekarlıktır....”

Ahmet Cevdet Paşa ise bu konuşmayı şöyle aktarıyor:

“...Hazret-i Hüseyin, devesine binip meydana çıktı. Düşmanlara hitâben: ‘Ey nâs! Benim kim olduğumu düşününüz, sonra da vicdanınıza rücû ediniz. Bakınız ki benim katlim ve hetk-i hurmetim [haysiyet ve şerefimin parçalanması] size helâl olur mu? Ben sizin Peygamberinizin kızının oğlu değil miyim, vasisi ve ammizâdesi olan zâtın oğlu değil miyim? Resûlullah sallâhü aleyhi ve selem hazretlerinin hadîs-i şerîfi size vâsıl olmadı mı ki birâderim ile benim için, siz şebâb-ı Ehl-i Beytin seyyidlerisiniz [Ehl-i Beyt gençlerinin efendilerisiniz] ve ehl-i sünnetin server-dâdesisiniz [gözbebeğiniz] diye buyurmuştu. Eğer inanmaz iseniz içinizde bunu habar verecek zâtlar vardır. Câbir ibni Abdullah’a ve Ebu Saîd’e ve Zeyd ibni Erkam’a sorunuz. Onlar Resûl-i Ekrem’den bu hadîs-i şerîfi işittiklerini size haber verirler. Benden ne istiyorsunuz. İçinizden birini katlettim mi, yahûd emvâlinizi gasbettim mi? Eğer beni istemiyorsanız

bırakınız, geri dönüp mahallime gideyim'dedi ve Kays ibni eş'as: 'Siz, İbni Ziyâd'ın hükmü üzerine teslim olsanız olmaz mı ?' dedikte: 'Hayır, vallahi olmaz. Size züll ve meskenet ile kendimi teslim edemem' deyip devesinden indi ..." (Ahmet Cevdet Paşa, 1981: 644)

Haz. Hüseyin'in bu hitabı sonrasındaki gelişmeleri Fuzuli şöyle nakleder:

"Cemaat bir ağızdan yaptıklarını inkara kalkıştılar. Hazreti İmam, mektupları onların önüne koyup böylece inkâra mecal bırakmadıktan sonra mektupları ateşte yaktırdı.

Taberi'de İmam Hüseyin'in Kûfelilerin bu ihanetlerine karşılık "... *Yarab! Sen bilirsin ki bu kavm benimle bey'atte bulundu. Ve yine antlarını bozdular. İntikamını onlardan aliver ...*" (Taberi, c. VI, ty: 103) diye haykırmıştı.

Daha sonra Ömer b. Sa'd gelip:

- Ey Hüseyin! dedi, bu hikayelerden bir sonuç çıkmaz. Ya Yezid'e biat edersin yahut da ölümü göze alırsın!...

YEZİD'İN KOMUTANI ÖMER B. SAD'IN İMAM HÜSEYİN'E HİTABI

Ömer b. Sad ise İmam Hüseyin'e karşı tabi ki efendisi Yezid'in halife olduğunu öne süren bir cevap verdi. Şöyle diyordu:

-Peygamberimizin getirdiği Kur'an'da açık bir ayet vardır, anlamı şudur:

“Allah’a, Allah’ın peygamberine ve Ülûl-emre itaat ediniz...” diye emrediyor. Bugün emir sahibi Muaviye’nin oğlu Yezid’dir. Sen ona itaat etmemekle Cenab-ı Hakkın ve onun Peygamberinin emirlerine muhalefet ediyorsun. Buna binaen asi ve bağıysin. Şurada ümmet huzurunda Yezid’e biat et.

İmam Hüseyin şöyle cevap verdi:

-Ya Ömer, sen Kur’an’ın o ayetinin manasını işine geldiği gibi yorumluyorsun. O ayet Kur’an-ı Kerim’in Nisa Suresi’nin 59. ayetidir... Ayetin anlamı şudur:

“Ey iman edenler, Allah’a itaat ediniz. Allah’ın Resulüne itaat ediniz. Ancak Allah’ın ve Resulü’nün emirlerine itaat eden Ülûl-emre itaat ediniz.”

Halbuki bugün sizin Ülûl-emr dediğiniz Yezid, Allah’ın emri şöyle dursun bilakis kitap ve sünneti ayaklar altında çiğniyor. Halka zulüm ediyor. Peygamberin kurduğu Müslüman cumhuriyetini yıkıp devirerek, onun yerine kendi keyfine, kendi zevkine, kendi arzusuna göre saltanat sürüyor. (Derman, 1975: 93)

Bazı kaynaklarda da Ömer bin Sad’ın konuşmasından sonra eline bir ok alıp şöyle dediği ifade edilmektedir:

- Ey Kûfe halkı, şahit olun ve Ubeydullah b. Ziyad huzurunda da şahitlik edin ki, İmam Hüseyin’le savaşa tutuşan ilk defa ben oldum.

Bunları söyleyerek o oku İmam Hüseyin’e doğru fırlattı. İmam Hüseyin sakalını eline alarak:

- Ey kavim Allahın gazabı yahudilere “Aziz Allahın oğludur!” dedikleri zaman son şiddetini bulmuştu. Ve yine Tanrı’nın kahır, Hristiyan kavmine “Mesih, Allahın oğludur” dedikleri zaman, indi. Allahın gazabı bugün de size Al-i Resule (Ehli Beyt’e) kasedettiğiniz için erişmektedir. Bedeninizdeki her kıl, demirine su verilmiş bir hançer olsa “Allah sabırlıları sever...” emrinden

dışarı çıkmam. Ve her biriniz ayrı ayrı bana kasdetmek için kin tutan askerlerden olsanız, “Allah sabırlıları sever!” buyruğunu bırakmam. Rivayet ederler ki, Yezid’in askerleri İbni Sa’d’ın gayretini gördüğünde ona uyup İmam Hüseyin’i öyle bir ok yağmuruna tuttular ki atılan oklardan güneş görünmez oldu. İmam Hüseyin bu hücum karşısında süvarilerine dönüp yanındakilere şunları söyledi:

- Ey vefakâr arkadaşlar ve benim için canlarını ortaya koyan insanlar! Kavgaya kendinizi hazırlayın ki, kanların döküleceği zamandır. ”

Çok dengesiz bir şekilde başlayan savaşta Hz. Hüseyin’in 23 süvari ve 40 piyadeden oluşan askerleri öğle üzeri olduğunda iyice azalmış durumdaydı. Hz. Hüseyin de bu az sayıda susuz ve bitkin insanla yaya olarak savaşıyordu.

O sırada hasta olan ve İmam Hüseyin tarafından savaşa girilmesine izin verilmeyen İmam Zeynelabidin’den başka kimse kalmayınca kadın ve çocukları kızkardeşi Zeynep ile İmam Zeynelabidin’e emanet bırakarak,

Hakk Yolu’nda ölmek, yük altına girmekten üstündür ...

diyerek savaş meydanına girdi.

Sonunda Şimr’in emriyle her yandan hücum edilerek, atından düşürüldü ve İmam Hüseyin şehid edildi. Peygamberin torunu İmam Hüseyin’in vücudunda otuzüç ok, otuz dört kılıç ve kargı yarası vardı (10 Muharrem 61-10 Ekim 680).

Yine Taberi’den nakledildiğine göre Yezid’in kendisi gibi zalim ve insanlıktan nasiplenmemiş komutanı Ömer b. Sad on süvari görevlendirerek

“...Hz. Hüseyin’in cesedini göğsü ve arkası ufanıncaya, topraklar içinde belirsiz oluncaya kadar atlarına çiğnettiler. ” (Taberi’den aktaran Köksal, ty: 204)

Hz. Hüseyin’in şehadetini Kastamonulu Şazi eserinde şöyle dile getiriyor:

***Yüzü üstüne bıraktı Seyidi
Kesti başını hemandem o lain
Kanı yere çün döküldü ol zaman
Zelzele düştü yere-ü darügir
Gulgula kıldı melayik ağladı
Yer gök oldu karagû ol zaman
Çaldı pıçağı işit kim neyledi
Hem şehit oldu Hüseyin-ü pâk din
Düştü kavga aleme oldu figan
Göge değin çıktı feryad-ü nefir
Ay güneş nurunu ol dem bağladı
Yaradılmış cümlesi kıldı figan***

Bir başka Maktel yazarı Kâzım Paşa’nın ise ünlü beyiti şöyledir:

***Düştü Hüseyin atından Sahrayı Kerbelâ’ya
Cibril var haber ver Sultanı Enbiyaya***

Hz. Hüseyin’in şehadeti ardından kadınlar feryada başladılar. Aczî’nin ifadesiyle:

Bir taraftan ahü feryadü figan-ı Ehli Beyt Bir taraftan nara vü cuş ü huruş-ı eşkiya

Sonra çadırlar ve kadınlar yağma edildi, hasta ve yatakta olan İmam Zeynel Abidin Ali de öldürölmek istendi. Bu kanlı savaşıın bitiminde İmam Zeynel Abidin yatak ve yorganlara sarılarak saklanmıştı. İmam Hüseyin'in şehid edilmesi sonrasında çadıra koşan Şimr "Hüseyin'in bir oğlu daha olacak o nerede?" diye aramaya başladı. Çadırın her tarafını arayıp çocuğu buldu. Fakat bu esnada çadırda bulunan kadınlar Şimr'e hücum ederek Zeynel Abidin'i bu caninin elinden kurtardılar. Bu çirkin şavaşın en küçük kurbanı ise daha altı aylık bir bebek olan Hz. Hüseyin'in oğlu Ali Asgar'dı. İmam Hüseyin'in yanındakilerden şehid olanlar yetmiş iki kişi idi. Yezid ordusunun komutanı Ömer b. Sad, bu şehitlerin başlarını Vali Ubeydullah'a gönderdi. Zalimlikte sınır tanımayan Yezid'in bu zalim kulları, kesilen başları mızraklara geçirerek, farklı Arap aşiretlerinden süvariler Kûfe'ye Ubeydullah'a götürdüler.

Ayrıca İmam Hüseyin'in kızları, kızkardeşleri ve çocuklar da Kûfe'ye Ubeydullah'ın huzuruna getirildiler. Ubeydullah'ın Peygamberin soyuna karşı davranışı çok çirkin ve kaba idi; kendilerine hakaretler ve tehditler savurdu, hatta İmam Zeynel Abidin'i öldürmek dahi istedi. İnsanların camiye toplanmalarını emrederek, minbere çıkıp, utanmadan "... *Hakkı ve hak ehlini ortaya çıkartan onları galip kılan müminlerin emiri Yezid'i ve taraftarlarını muzaffer kılan yalancı oğlu yalancı Hüseyin İbn Ali'yi ve taraftarlarını öldüren Allah'a hamdolsun!*

" Bu zulüm ve alçaklığa orada bulunanlardan karşı çıkan Abdullah'ın "...

Ey Mercane'nin oğlu (Ubeydullah) şunu iyi bil ki yalancı oğlu yalancı sensin ve senin babandır. Seni tayin eden kimsedir ve onun da babasıdır. Sizler Rasulullah'ın çocuklarını öldürüyor ve sonra da İslami bir tavıra bürünüyorsunuz!

" demesi üzerine onun öldürölmesini ve mescide astırılmasını sağlamıştır. (Ağırakça, 2011: 177-178)

Ubeydullah, İmam Hüseyin'in kesik başını bir sopaya taktırıp Kufe sokaklarında teşhir etme cüretkarlığını da göstermiş, bundan sonra İmam Zeynel Abidin'in ellerini bağlatıp, Kerbela'da öldürölenlerin kesilmiş başlarını, çoluk çocuğu Şam'a Halife Yezid'in yanına yollamıştı. Şam'a vardıklarında onları götüren Züheyr, Halife Yezid'in yanına girip başarıyı(!) müjdelemiş ve Kerbela savaşının ayrıntılarını anlatmıştı.

Hz. Hüseyin'in ailesini getiren kafile Yezid'in sarayına getirilmişti. Kısa süre sonra ehlibeyt

kadınlarını Yezid'in huzuruna çıkardılar. Kadınlar İmam Hüseyin'in kesik başını Yezid'in önünde görünce feryad ve figan etmeye başladılar. Kadınlarla birlikte zincirli bir şekilde İmam Zeynel Abidin de Yezid'in huzuruna getirilmişti. Manzaranın dehşetinden Yezid'in yanında bulunanlar bile dehşete kapılmışlar ve bunu açıkça belirtmişlerdi.

GÜLZAR-I HASANEYN'DEN: HZ. HÜSEYİN'E VE SOYUNA YEZİD'İN SAYGISIZLIĞI

İmam Hüseyin'in mübarek başı Zalim Yezid'in huzuruna getirilince Yezid elindeki sopayla Hz Hüseyin'in dudaklarına dokunarak: Bugün Bedir gününe karşılık... diye mırıldandı. Orada bulunan sahabelerden biri buna tepki göstererek, Peygamberin İmam Hasan ve İmam Hüseyin'in dudaklarından öperek "Siz ikiniz Cennet gençlerinin ulularısınız, Allah sizinle savaşanlarla savaşsın." dediğini duydum deyince Yezid'in emriyle dışarı çıkarıldı.

Sonra İmam Zeynel Abidin'e dönerek:

-Ey Hüseyin'in oğlu dedi, baban, benim hakkımı tanımadı, benim gücüme meydan okudu ve Allah da ona gördüğünü yaptı, dedi.

İmam Zeynel Abidin:

-“Yeryüzünde ve bedenlerinizde uğradığınız hiçbir musibet yoktur ki daha önce takdir edilmemiş olsun, gerçekten de bu, Allah'a pek kolaydır. Bu da, kaybettiklerinize acımamanız, size gelenlere ferahlanmamanız içindir ve Allah, övünen, böbürlenenenlerin hiçbirini sevmez, ayetlerini okudu. Yine İmam Zeynel Abidin:

-Ey Muaviye'nin, Hind'in oğlu, sen doğmadan benim babalarım da atalarım da, peygamberlik ve velayet mevcuttu ve and olsun ki atam Ebu Talip oğlu Ali'nin, Bedir ve Uhud'da elinde Peygamberin sancağı vardı, senin babanla ceddinin elinde ise kafirlerin bayrakları vardı. Vay sana ey Yezid, eğer yaptığını bir bilseydin, babama, ehli Beyte, kardeşime, amcalarıma

yaptıklarını bir idrak etseydin dağlara kaçırdın, helak olmayı dilerdin. Babam, Fatıma ve Ali'nin oğlu Hüseyin'in başı, şehrinizin kapısında mızrağa dikili duruyor, halbuki o, Resulullah'ın emanetiydi size...

Yezid, Hz. Hüseyin'in dudaklarına elindeki sopayla dokununca, "Keşke Bedir'deki atalarım bugünü görselerdi, sevinirler de, elin çolak olmasın ey Yezid derlerdi. Kavmin ulularını öldürdük, Bedir'in öcünü aldık, bugün o güne bedel." diye sevindi.

Bu sırada Hz. Zeynep dayanamayarak kalktı ve şöyle seslendi:

-Hamd Alemlerin Rabbi Allah'a, rahmet elçisine ve bütün soyuna, ne de doğru söylemiştir. Allah'ın ayetlerini yalanlayıp onlarla alay ederek kötülükte bulunanların sonuçları ne de kötü olmuştur. Sanır mısın ki ey Yezid, bize üst oldun. Esirler gibi bizi şehirden şehre dolaştırdın da biz, Allah karşısında aşağılandık, sen de yüceldin? Aksine Allah'ın azabına uğradın, günaha girdin...

Gülzar-ı Hasaneyn bu hüznü ortamı böyle aktarıyor. Yezid Hz. Hüseyin'i ortadan kaldırdıktan sonra artık rahatlamış sayılırdı. Şimdi Ehli beyte yalandan da olsa saygılı davranabilirdi. Derhal Zeynel Abidin'in zincirlerini çözdürdü. Yezid'in kadınları da Ehli beyt kadınlarını teselli etmeye çalışıyorlardı. Artık Yezid yaptığı kötülükleri ve cinayetleri unutturabilmek için Ehli Beyt'e iyi davranıyor, sarayda onlarla konuşuyor, her isteklerinin yerine getirileceğini belirtiyordu. Daha sonra Numan bin Beşir komutasındaki bir muhafız kıtası eşliğinde onları Medine'ye kadar götürdü.

Yezid, İmam Zeynel Abidin'i uğurlarken şu yalanı bile uydurabiliyordu:

"Allah, İbni Mercame'ye lanet eylesin. Vallahi ben olsaydım babanın her isteğini yerine getirirdim. Lakin kaderi İlahi böyleymiş ne yapalım! ..." ¹ Oysa Yezid, kendisini ziyarete gelen Irak Valisi Ubeydullah b. Ziyad ile şarap içerek birlikte eğlenmişler adeta Kerbela'daki insanlık dışı katliamı kutlamaktan geri durmamışlardı. (Ağırakça, 2011: 191)

Yine eğer Yezid, samimiyetsiz söylediği sözlerde olduğu ve bazı kaynakların aktardığı gibi,

Valisi Ubeydullah'dan İmam Hüseyin'in şehadetinden dolayı rahatsız olsaydı, onu daha da güçlendirmez, başka yerleri de onun sorumluluğuna katmazdı. Eğer memnun olmasaydı daha önce elinden alınan bölgelerin kontrolü de onun valiliğine verilir miydi?

Taberi bu konuda şu bilgileri veriyor:

"...Hz. Hüseyin'i öldürdüğü için Ziyad oğlu Ubeydullah'a Kûfe'yi ve Irak'ı verdi. Ve Horasan da, Sistan da Muaviye zamanında Ubeydullah bin Ziyad'ın elindeydi. Sonra onun elinden Yezid almıştı ..." (Taberi, c. IV, ty: 114)

Bu konu Ebu Hanife Dineveri tarafından ise şöyle aktarılıyor: *"... Tarihçiler şöyle anlatırlar: Sonra İbn Ziyad, Ali b. El-Hüseyin*

[2](#)

ve onunla birlikte bulunan kadınları hazırladı., onları Zuhr b. Kays, Mihkan b. Sa'lebe ve Şimr b. Zî'l-Cevşen'le birlikte Muaviye'nin oğlu Yezid'in yanına gönderdi. Adı geçenler yola çıktılar ve yürüdüler. Şam'a varınca orada Yezid'in huzuruna girdiler. Onlarla birlikte Hz. Hüseyin'in başı da içeri alındı ve Yezid'in önüne atıldı. Ardından Şimr b. Zî'l-Cevşen şöyle bir konuşma yaptı: Ey müminlerin emiri! Bu adam kendi ailesinden on sekiz ve taraftarlarından altmış kişiyle birlikte üzerimize geldi. Biz de onların üzerine yürüdük. Emirimiz Ubeydullah b. Ziyad'ın hükmüne boyun eğmelerini veya tercih etmelerini söyledik. Güneş doğarken hücum ettik. Onları dört bir taraftan kuşattık. Kendilerini kılıçtan geçirmeye başlayınca güvercinlerin kartaldan sığınması gibi, boşuna sığınmaya çalıştılar. Bir devenin boğazlanması veya öğlen uykusuna yatan bir kişinin uyuması kadar bir zaman geçmeden bunların sonunu getirdik. İşte ruhsuz cesetleri önünde elbiseleri kuma bulanmış, yanakları toz toprak içinde kalmış, rüzgarlar kendilerini toza boğmuş, ziyaretçileri kartallar ve gelip gidenler akbabalar olmuş ..." (Ebu Hanife Dineveri, 2007: 307)

Ne Allah'tan korkuları vardı, ne de Peygamberden çekinmeleri vardı, ne de utanma biliyorlardı. Şu da muhakkak ki, yeryüzünde Yezid gibi ahlak yönünden düşük insana az rastlanabilir. Onun bu işleri yapan eli Ubeydullah ise kötülük ve ahlaksızlıkta, zalimlikte efendisi ile yarış halindeydi. Şunu da bilmek lazımdır ki, Kerbela'da hak yolunda kendisinin yüz katı bir orduya karşı duran İmam Hüseyin'in bu kahramanlığına da rastlamak imkânsızdır. Sonuç olarak Kerbela Olayı yüzyıllara damgasını vurmuş hüznü bir destandır. Öyle ki yabancı araştırmacı Gibbon *" Yıllar sonra bile insanlar nerede olurlarsa olsunlar Hüseyin'in bu trajik ölümü en soğukkanlı okuyucuyu bile üzecektir...*

" demektedir.

İmam Hüseyin'in ve yanındakilerin Kerbela'da böyle feci şekilde katledilmeleri ve Peygamber sülalesinin akla gelmedik şekilde ihanete cüretleri halkı o kadar etkiledi ki, adeta Emevi saltanatı kökünden sarsıldı. Olay İran ve Hicaz'a duyulunca halkta Emevilere karşı büyük bir kin ve ayaklanma istekleri başladı. Bu durum karşısında da Yezid'in paralı kulları büsbütün kudurdu. Zulüm yolunda hiç çekinmez oldular.

KUTSAL ŞEHİRLERİ YIKAN YEZİD

Medine'lilerden oluşan ve Yezid iktidarına karşı olan bir heyet Şam'a giderek, olanı biteni yerinde görmek istemişler, Yezid'in sarayında ağırlandı, kendilerine hediyeler ve para takdim edilmişti. Bu kişiler Medine'ye döndükten sonra gördüklerini halka anlatıyorlardı:

"...Bizler hiçbir İslami hayatı olmayan bir adamın yanından geldik. Bu adam müminlerin halifesi sıfatını kullanıyor; fakat şarap içiyor, tanbur çalıyor, huzurunda cariyeler şarkı söylüyor, köpeklerle uğraşıyor ve geceleyin de ülkenin haydutlarıyla bir araya gelip sohbet ediyor. Şahit olunuz ki biz daha önce kendisine yaptığımız bey'ati geri aldık ve onu hilafet makamından azlettik ..." (Ağırakça, 2011: 191)

Medine halkı fasık ve günahkar olarak gördüğü Yezid ve iktidarına karşı ayaklanarak, valiyi şehir dışına atmış yerine Abdullah'ı valiliğe getirmişlerdi. Yezid bu durumu haber alınca Akabe oğlu Müslim adlı zalimi onikibin askerle hemen Medine'ye gönderdi ve şu talimatı verdi: "Şehir halkına üç gün süre ver. İsyanı vazgeçmezlerse, onlarla savaş. Zafer kazanıldıktan sonra da bütün şehri yağma et." İslam'ın bu kutsal şehrinde sözde halife Yezid'in arzuları doğrultusunda İmam Zuhri'nin bildirdiğine göre on binden fazla insan öldürüldü. Evlere saldıran askerler, ellerine geçirdikleri malları almakla yetinmediler, masum bini aşkın kadına da tecavüz etmekten de kaçınmadılar.

Tarihçi H. M. Balyuzi bu olayı şu şekilde anlatıyor:

"...Medine düştüğü zaman Hz. Muhammed'in geride kalan dostlarından seksen kişi ve yediyüz hafız öldü. Peygamberin şehri yağmacılara teslim edildi; yapılan barbarlık ve tecavüz inanılır gibi değildi. Peygamberin mescidi dahi kurtarılamadı. Etrafı ahır alanı oldu. Medine sınırları

içinde daha pek çok insan kılıçtan geçirildi, kalanı da şehri terketti. Ölümünden yakasını kurtaranlar Yezide yalnız halife olduğu için değil aynı zamanda onların efendisi ve amiri olarak itaat etmek zorunda bırakıldılar. Karşı çıkanlar ise kızgın demirle dağlanırlardı ....” Oysa ki Hz. Muhammed, “Medine halkını, zulmetmek suretiyle korkutanlar, Allah’ı korkutmuş gibidir. Allah’ın, meleklerin ve bütün halkın laneti onların üzerinedir.” demişti. İbn-i Kesir’in yazdığına göre, alimlerin büyük bölümü bu hadise istinaden “Yezid’e lanet etmeyi” uygun görmüşlerdir. 26 Ağustos 683’te gerçekleşen bu Medine’ye Yezid’in saldırması olayı, Harre Olayı veya savaşı olarak bilinir.

Medine’yi kanlı bir şekilde susturan Yezid Ordusu daha sonra Mekke’ye yöneldi. Tepeler üzerine yerleştirilen mancınıklarla şehir taş yağmuruna tutuldu. Kuşatma iki ay kadar sürdü ve Kâbe’ye de mancınıkla taş atıldığı gibi, şehirde yer yer yangınlar çıktı. Bu kuşatma Yezid’in öldüğü haberinin Mekke’ye ulaşmasına kadar sürdü. Böylece Yezid, Kâbe’ye saldırma şerefini (!) de elde etmiş oldu. Yezid 11 Kasım 683’te kötü bir nam bırakarak öldü. Kendisi hükümdarlığını , devlet işleri ve adaletli bir idareden çok, şaraba, müziğe, eğlenceye ve kendisine rakip olarak gördüğü insanları, Peygamberin ailesi de olsa, katletmeye hasretmişti.

Namık Kemal “Büyük İslam Tarihi” adlı kitabında, Yezid ve onun halifelik dönemine ilişkin, “...*H azreti Hüseyin’e yaptıkları ve Hazreti Ali taraftarlarına karşı davranışı, Medine ve Mekke’yi tahribi İslam tarihinin en acıklı sayfelerini* ...” oluşturur demektedir. (Namık Kemal, 1975: 186)

EMEVİLERİN SONU

Yezid’in, İmam Hüseyin’e, Hz. Ali soyuna ve yandaşlarına yaptıkları, Mekke ve Medine’ye saldırması İslam tarihinin en kara sayfalarını oluşturur. Yezid, hilafetin haksız varisi, Hz. Hüseyin’in katledilmesinin ve mukaddes şehirlerin kirletilmesinin baş sorumlusu olarak müslümanların hafızasında kötü bir isim bırakmıştır. Emevi zalimleri Hakkı tanımamışlar, azgınlaşmışlar ve Peygamber’in Ehli Beytine olmadık şeyler yapmışlardır. Bütün bunlar sonrasında Emevi saltanatı kökünden sarsıldı ve yıkıldı. İslam alemi yüzyıllardır Peygamber torunlarına yapılan bu zulmü unutmadı. Kısa zaman sonra bu durum Emevilere karşı büyük bir intikam duygusu yarattı. Başta Ubeydullah b. Ziyad olmak üzere İmam Hüseyin’in şehid edilmesinde rol oynayanlardan hesap sormak üzere yola çıkan İbrahim b. Eşter, askerlerine karşı şu konuşmayı yapmıştı. “... *Ey din yardımcıları ve hak taraftarları olan Allah askerleri! Resulullah’ın kızı Fatıma’nın oğlu Hüseyin b. Ali’nin katili olan; Hüseyin ile kızları, kadınları ve taraftarları arasına gerilen; onlarla içecekleri Fırat suyu arasına gerilerek onları Fırat suyuna*

bakıp durduran; onun amcasının oğlu Yezid'e gitmesine ve onunla anlaşmasına da engel olan; evine ve ev halkına dönmesine veya Allah'ın geniş yerlerine gitmesine imkan vermeyen; onu ve onun ev halkını şehit eden Mercane'nin oğlu Ubeydullah işte karşınızdadır!

Vallahi, bu Mercane'nin oğlunun Allah tarafından günah kirlerinden temizlenmiş, korunmuş olan Resulullah Aleyhislamın Ehl-i Beytine yapmış olduğunu, Firavun bile İsrail oğullarının temsilcilerine yapmamıştır! Allah onu sizinle, sizi onunla karşı karşıya getirmiştir. Vallahi, sanıyorum ki; Allah onun kanını ancak sizin ellerinizle döküp kalplerinize şifa vermek için bu harp meydanında sizi onlarla bir araya getirmiştir. Allah biliyor ki; siz ancak Peygamberinizin Ehl-i Beytine yapılanlara kızarak yola çıktınız! ...” (Köksal, ty.: 382-383)

Nihayet bir gün Muhtar isimli bir kahraman arkadaşları ile birlikte ayaklandı. Kûfe şehrindeki Ömer bin Sa'd ile Kerbela Olayı'na katılanlardan 210 kişi kılıçtan geçirildi. Bu karışıklıklar sırasında kaçmaya çalışan Hz. Hüseyin'in katili Şimr de yakalandı ve katledildi. 750 yılında Emevi Hanedanı'nı deviren Abbasiler, onlardan öyle bir öc aldılar ki, ölülerinin kemiklerini bile mezarlarından çıkarıp yaktılar. Böylece Muaviye'nin hile ve para üzerinde kurduğu Emevi zulümü sona erdi. Ancak ne yazık ki bu kez de Abbasilerin zulmü başlıyordu. Peygamberin ve İmam Ali'nin amcazadeleri olmalarına karşın, bırakınız başka insanları onların soyuna karşı çok büyük baskı ve katliamlardan çekinmediler.

¹ Dineveri'de burası adeta Yezid'i aklamak için şöyle aktarılıyor: “*Şimr'in konuşması sonrasında Yezid gözyaşlarına boğulmuş ve “Yazıklar olsun size! Ben Hüseyin'i katletmeden itaat etmenizi istiyordum. İbn Mercan'a Allah lanet eylesin. Vallahi onun arkadaşı olsaydım, onu affederdim. Allah Ebu Abdullah'a rahmet eylesin ...”* (Ebu Hanife Dineveri, 2007: 308) Bu yalanları söylemek için olduğu kadar, aktarmak için de biraz vicdansız olmak gerekmez mi? Yazıklar olsun size.

² İmam Zeynel Abidin